

Eluohtlik libisemine ja komistamine

Rein Reisberg,
töökeskkonna osakonna juhataja

Kristel Plangi,
teabeosakonna juhataja

2014. aastal viib Euroopa Vanemtööinspektorite Komitee (SLIC) Eesti eestvedamisel läbi kampania, mis on suunatud libisemisest ja komistamisest põhjustatud kukkumiste ennetamisele. Kampaniategevused toimuvad 26 Euroopa Liidu riigis.

2010. aastal põhjustasid kukkumised samal tasapinnal umbes 15% õnnetustest, mille tagajärjel oli töölt eemaloleku aeg enam kui kolm päeva. Tegevusalade lõikes on samal tasapinnal kukkumisega seotud tööõnnetuste osakaal suurim tootmises – 24%. Transpordis ja laonduses, samuti ehituses on see osakaal 15% ning kaubanduses 14%.

Kampania on suunatud toiduainetetööstusele, metallitöödele, tervishoiuasutustele, HoReCa (hotell, restoran, catering) sektorile ning jaemüügile ja laondusele.

Kõige rohkem kukuvad vanemaealised inimesed

Libisemine ja komistamine võib tuua kaasa tõsiseid tagajärgi, põhjustades raskeid vigastusi nagu luumurd või ajupõrutus. 35% juhtudest kestab libisemisest või komistamisest põhjustatud töövõimetus vähemalt kuu aega.

Märtsikuus algab Tööinspektsiooni sihtkontroll

Sihtkontrolli käigus kontrollitakse 200 ettevõtet. Analoogiline sihtkontroll toimus Eestis ka 2009. aastal.

Tol korral tuvastasid inspektorid enam tegematajätmissi töökeskkonna riskianalüüsid, kus polnud pööratud tähelepanu ettevõtte töökeskkonnas esinevale võimalikule kukkumisohtule.

Teiseks probleemseks teguriks olid ettevõtetes need kohad, kus on allakukku-

Libiseda või komistada võib igaüks, sõltumata vanusest, ametist ja tervislikust seisundist.

misoht kõige realsem, kuid millele ei ole tähelepanu pööratud. Sellisteks kohtadeks on näiteks estakaadid ja platvormid, samuti liikumisteed remondikanalite läheduses.

Muresid esines ka märgistamata jäänud erinevate astmetega käiguteedel. Lisaks astmetele, mis on tingitud põrandate erinevast tasapinnast, valmistasid peavalu ka uksepakud, mis on tavapärasest kõrgemad ning mõnikord kaetud libeda materjaliga.

Kui treppide puhul oli enamesinev viga käsipuude puudumine, siis liikumisteede pindadel olid probleemiks purunenud, kulunud või korralikult kinnitamata põrandakatted.

Libisemise ja komistamise ennetamiseks on oluline tähelepanu pöörata järgmistele aspektidele:

- liikumistee pind (põrandamaterjal, astmed teel, libedus välistingimustes);
- reostumine ja takistused (takistused teel, tööprotsessist põhjustatud võimalik libedus, mitte tööprotsessist tingitud oht või risk libiseda või komistada ning väljast toodud lumi, pori või niiskus);
- inimesed (raskuste käsitsi teisaldamine, reeglite järgimine);
- keskkond (valgustus, ohutusmärgid);

- jalanõud;
- puhastamine (korrashoid).

Kõik need aspektid peavad olema hõlmatud tervishoiu ja tööohutuse juhtimises ja töökeskkonna riskianalüüsis.

Kutse teabepäevale

Libisemine ja komistamine ei ole probleemiks mitte ainult töökohtadel, vaid ka igal pool mujal – kodus, tänaval jne. 2012. aastal suri Eestis kukkumiste tagajärjel 101 inimest, mida on väikese riigi jaoks liigagi palju.

Teavituskampania raames viiakse maikuus läbi viis teabepäeva, mille eesmärgiks on pöörata tähelepanu libisemist ja komistamist põhjustavatele ohtudele töökohtadel. Teabepäevad toimuvad erinevates linnades üle Eesti, kuupäevade ja toimumiskohtadega saab tutvuda [siin](#).

Mängi ja õpi

Teavituskampania kõige põnevam ja atraktiivsem osa on [tööohutuse mäng](#), mis õpetab ennetama olukordi, kus libisemine ja komistamine on võimalik. Samuti

pööratakse tähelepanu töökoha korrashoiule ning liikumisteedele. Mängu abil loodetakse tõsta teadlikkust ka noorte hulgas, kellele pakub selline teavituskanal kindlasti rohkem huvi kui brošüüri lugemine.

Samuti valmib kampania käigus kalender 2015. aastaks ja poster. Kalendris pööratakse iga kuu vältel tähelepanu nii pildis kui ka sõnas töökeskkonna ühele ohule, mis põhjustab libisemist ja komistamist. Poster on aga kleebitav pörandale: selline lahendus aitab tõmmata tähelepanu ohtudele, mis on seotud pörandapinnaga.

Eelpool nimetatud materjalide eesmärgiks on n-ö pikendada kampaniat, et see ei kujuneks vaid üheaastaseks aktsiooniks, vaid püsiks pidevalt meeles.

Teavitustööd toetab ka 2013. aastal valminud Euroopa Tööohutuse ja Tervishoiu Agentuuri (EU-OSHA) Napo video libisemise ja komistamise kohta, mis on leitav [siit](#).

Kogu info kampania kohta on kättesaadav [siin](#).